

สรุปผลการประชุม ASEAN Expert Group on Food Safety (AEGFS) ครั้งที่ ๙

การประชุม ASEAN Expert Group on Food Safety (AEGFS) ครั้งที่ ๙ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศสมาชิก ๑๐ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซารัม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม ASEAN Secretariat และผู้แทนจาก FAO, WHO, AMSAT (Australian Marine Science and Technology Limited) และ ILSI (International Life Science Institute) สาระสำคัญการประชุมสรุปได้ดังนี้

๑. ประเด็นสำคัญจากการประชุม ASEAN Expert Group on Food Safety (AEGFS) ครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๘ มีนาคม ๒๕๕๔ กรุงเทพฯ

ที่ประชุมรับทราบตารางติดตามการดำเนินงานตามแผนจากการประชุม ASEAN Expert Group on Food Safety (AEGFS) ครั้งที่ ๘ ซึ่งจะมีการพิจารณารายละเอียดในแต่ละวาระการประชุมที่เกี่ยวข้อง โดยประเทศบรูไนและอินโดนีเซียได้แจ้ง updates สถานะ capacity building ของประเทศต่อที่ประชุม

๒. การประชุม SOMHD (Senior Official Meeting on Health Development) ครั้งที่ ๖

ที่ประชุมได้ตั้ง ASEAN Task Force ๔ คณะคือ Traditional Medicine(ATFTM), Maternal and Child Health(ATFNCD), Non Communicable Diseases(ATFNCD) และ Mental Health นอกจากนี้ได้รับรอง AFSIP II และ TOR ของ AEGFS I รวมทั้ง Communication strategy ผ่านทางการตีพิมพ์ ASEAN Health Profile และ ASEAN E - Health Bulletin

๓. ความก้าวหน้าของการดำเนินการตามแผน ASEAN Food Safety Improvement Plan (AFSIP) ของโปรแกรมต่างๆดังนี้

๓.๑. กฎระเบียบ (Legislation) ฟิลิปปินส์ได้รายงานความก้าวหน้าจากการประชุม AEGFS ครั้งที่ ๘ ที่ขอให้ปรับปรุงข้อเสนอโครงการ Situation Analysis of ASEAN Food Legislations from Farm to Table จำกัดเฉพาะกิจกรรมที่ AEGFS ให้ความสำคัญ หลีกเลี่ยงการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกับ ACCSQ PFPWG

ฟิลิปปินส์รายงานความก้าวหน้าการหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนข้อเสนอจาก Inception workshop การวิเคราะห์สถานการณ์กฎระเบียบด้านอาหารของอาเซียน from farm to table และได้ออกแบบสำรวจสถานการณ์กฎระเบียบด้านอาหารของประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ขอให้โครงการนี้ดำเนินการต่อไปให้ลุล่วง โดยจะปรับปรุง

งบประมาณและกิจกรรมการดำเนินงานในแต่ละ phase ที่ประชุมขอให้ฟิลิปปินส์ส่งข้อเสนอโครงการให้ ASEAN Secretariat ภายใน ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อขอสนับสนุนจากแหล่งเงินทุน เช่น ASEAN Foundation ที่ประชุมได้รับทราบว่าภาวะภัยอาหารเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของ ACCSQ PFPWG และขอให้ ASEAN Secretariat ตรวจสอบการดำเนินงานของ ACCSQ PFPWG

๓.๒. ห้องปฏิบัติการ (Laboratory)

ลิงค์โปรแกรม Coordinator ของห้องปฏิบัติการได้เสนอโครงการ Strengthening of Food Testing Laboratory in ASEAN Member Countries ในการประชุม AEGFS ครั้งที่ ๘ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายห้องปฏิบัติการทดสอบในภูมิภาคซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตรวจสอบความใช้ได้และเผยแพร่วิธีทดสอบ และ AEGFS ครั้งที่ ๘ เห็นว่า ACCSQ PFPWG อยู่ระหว่างการดำเนินการเรื่องนี้เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามเนื่องจากเรื่องนี้ยังอยู่ภายใต้ขอบข่ายของ ASCC blueprint ด้วยที่ประชุมได้ขอให้ ASEAN Secretariat ประสานการดำเนินการเรื่องนี้ต่อไป

ที่ประชุมเห็นว่าดำเนินการเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการ เป็น Common area of concern ทั้ง AEGFS และ ACCSQ PFPWG จึงควรจะต้องหลีกเลี่ยงการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนที่ประชุมได้รับแจ้งว่า ACCSQ PFPWG กำหนดจะมีการประชุมครั้งต่อไปประมาณเดือน พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเห็นควรส่งข้อเสนอโครงการของลิงค์โปรแกรมให้ ACCSQ PFPWG ให้ความเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงต่อไป

๓.๓ การเฝ้าระวังและการตรวจติดตาม (Monitoring and Surveillance)

มาเลเซียรายงานความก้าวหน้าโปรแกรมการเฝ้าระวังและการตรวจติดตาม โดยมีโครงการที่เสนอและอยู่ระหว่างการดำเนินการภายใต้โปรแกรมนี้รวม ๓ โครงการดังนี้

๓.๓.๑. Strengthening ASEAN Risk Assessment Capacity: Food Consumption Data

ที่ประชุมพิจารณาและอภิปรายข้อเสนอแนะจากการประชุม Workshop on Food Consumption Data and Exposure Assessment (๑๐ – ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๕) แล้วเห็นชอบกับการจัดตั้งเครือข่าย ASEAN Food Consumption Data and Exposure Assessment โดยมีมาเลเซียทำหน้าที่ประธานในการประชุมครั้งที่ ๑ มาเลเซียจะได้จัดเตรียม TOR ของเครือข่ายดังกล่าวเวียนประเทศสมาชิกให้ความเห็นภายใน มกราคม ๒๕๕๖ เมื่อจัดทำ TOR เสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงจะเสนอให้แต่งตั้งผู้ประสานงานของประเทศสมาชิกต่อไป ทั้งนี้จะเสนอ SOMHD ให้การรับรองต่อไป

๓.๓.๒ Capacity Building on Food Safety Risk Communication

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างการสื่อสารความเสี่ยงและส่งเสริมการประสานงานในภูมิภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมกับจีน ญี่ปุ่นและเกาหลี โดยการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การสื่อสารความเสี่ยงระดับชาติและเสริมสร้างการประสานงานการสื่อสารความเสี่ยงในระดับภูมิภาคสำหรับเจ้าหน้าที่อาวุโสและผู้เชี่ยวชาญ นอกจากนี้จะมีการฝึกอบรมหลักการและขั้นตอนการสื่อสารความเสี่ยงและการใช้เครื่องมือการสื่อสารความเสี่ยงในการจัดการความเสี่ยงของทางราชการ โครงการนี้เป็นโครงการที่จัดทำโดยผู้แทนฟิลิปปินส์ ที่เข้าร่วมในการประชุม ASEAN Task Force on Codex แต่นำมาเสนอใน AEGFS เนื่องจากข้อเสนอโครงการสอดคล้องกับแผน AFSIP II

ฟิลิปปินส์ได้นำเสนอโครงการที่ได้ปรับปรุงข้อเสนอโครงการ: ซึ่งได้ผ่านการประเมินในขั้นต้นจาก ASEAN Secretariat มาเลเซียได้แจ้งว่า ASEAN Expert group on Communicable Diseases(AEGCD) อยู่ระหว่างการจัด Train of the Trainer on Risk Communication ในระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ นี้ ประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ AEGFS เกี่ยวกับหลักการพื้นฐานด้านการสื่อสารความเสี่ยง ที่ประชุมจึงขอให้มาเลเซียประสาน AEGCD ในการร่วมดำเนินการกิจกรรมร่วมกัน

๓.๓.๓. Workshop on Monitoring and Surveillance including Sampling Technique and Methodology for Inspection and Testing, Food Traceability and Recall System

ที่ประชุมได้รับทราบว่า ACCSQ PFPWG มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกัน จึงเห็นควรให้สอบถาม ACCSQ PFPWG เกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องนี้ ที่ประชุมยังได้รับทราบข้อมูลจาก FAO ว่า FAO มีแผนจะจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับ Traceability and recall system ในปีหน้าและจะเชิญผู้แทนแต่ละประเทศใน AEGFS เข้าร่วมการประชุมด้วย

๓.๔ ระบบความปลอดภัยอาหาร (Food Safety System)

การประชุม AEGFS ครั้งที่ ๗ ประเทศไทยได้รับมอบให้เป็น lead country สำหรับโปรแกรมระบบความปลอดภัยอาหารภายใต้แผน AFSIP ซึ่งกิจกรรมของระบบความปลอดภัยอาหารภายใต้แผนนี้มุ่งเน้นเพิ่มการรับรู้การนำ best practice ไปใช้สำหรับผู้เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนของห่วงโซ่อาหาร

ประเทศไทยได้รายงานความก้าวหน้าโดยการจัดทำแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลระบบความปลอดภัยอาหารของประเทศสมาชิก วิเคราะห์ข้อจำกัด ช่องว่างและสถานการณ์การนำไปปฏิบัติและกิจกรรมสำหรับความปลอดภัยอาหาร ที่ประชุมได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับแบบสอบถามและเห็นว่า

แบบสอบถามสามารถปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ร่วมกับกิจกรรมภายใต้การตรวจสอบและการรับรองอาหารด้วย ขอให้ประเทศสมาชิกให้ความเห็นและนำไปปรับปรุงต่อไป

๓.๕ การตรวจสอบและการรับรองอาหาร (Food Inspection and Certification)

โปรแกรมการตรวจสอบและการรับรองอาหารมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดระหว่างประเทศ พัฒนาแนวทางปฏิบัติ/ต้นแบบระบบการตรวจสอบและการรับรองอาหารสำหรับภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการปฏิบัติและการอบรมภาคสนามเกี่ยวกับการตรวจสอบและการรับรอง

มาเลเซียรายงานความก้าวหน้าในกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการแล้วได้แก่, Training Course on HACCP: Verification and Auditing, Strengthening of food inspection and certification for shrimp and bivalve molluscs in ASEAN Member Countries, Training Course on HACCP-Based Inspection System (Meat/Poultry), Enhancing Food Safety by Strengthening Food Inspection Systems in ASEAN Countries, และที่อยู่ระหว่างการดำเนินการได้แก่ การพัฒนา Model Curriculum for Regional for Harmonization of Food Inspection and Certification for Export: ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรใน phase 1 และ 2 เรียบร้อยแล้วและจะนำไปอบรมใน Phase ต่อไป ที่ประชุมเห็นควรให้นำผลการพัฒนา Model Curriculum เวียนขอความเห็น AEGFS, FAO และ ACCSQ PFPWG

๓.๖. การแลกเปลี่ยนข้อมูล (Information Sharing)

ประเทศไทยได้รายงานความก้าวหน้าการแลกเปลี่ยนข้อมูล AEGFS ผ่านทาง ASEAN Food Safety Network ซึ่งขณะนี้มีการเชื่อมโยงกับ Website กับประเทศสมาชิก ๔ ประเทศคือ บรูไนดารุสซาลัม อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และประเทศไทย และขอให้ประเทศสมาชิก update รายชื่อผู้ประสานงานของประเทศเพื่อจะได้ upload หรือ download ข้อมูลจาก website ได้ซึ่งจะทำให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ประชุมขอให้ประเทศสมาชิกแจ้งข้อมูลรายชื่อผู้ประสานงานของประเทศและ Website ให้แก่ประเทศไทย

๓.๗. การมีส่วนร่วมของผู้บริโภค (Consumer Participation and Empowerment)

ประเทศอินโดนีเซียได้รายงานความคืบหน้าของโครงการ Consumer Participation and Empowerment ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้บริโภคในประเทศสมาชิกอาเซียนและเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบความปลอดภัยอาหาร โครงการนี้ได้เสนอในการประชุม AEGFS ครั้งที่ ๘ (๒๕๕๔) และขณะนี้ยังไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุน และอินโดนีเซียอยู่ระหว่างปรับปรุงโครงการร่วมกับ ASEAN secretariat เพื่อหาแหล่งเงินทุนสนับสนุน ที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินโครงการนี้ต่อไป

๔. กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

ที่ประชุมเห็นชอบกับกำหนดการประชุม AEGFS ครั้งที่ ๑๐ ประมาณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖
ณ ประเทศบรูไนดารุสซาลัม

ความเห็น/ข้อเสนอแนะ

๑. ปัจจุบันการแลกเปลี่ยนข้อมูลของ AEGFS ประกอบด้วย ๗ หัวข้อหลักได้แก่ Food Safety Law and Regulation, Import/Export certification, List of Food Exporters, Exchange Information on Emergency Situation, Directory of Risk Assessor and Risk Manager, Consumer Information/Education และ Training programme and courses on Food Safety โดยแต่ละเรื่องจะมี lead country รับผิดชอบ มกอช.จะได้ประสานประเทศสมาชิกในการนำข้อมูลแต่ละเรื่องเผยแพร่ผ่านทาง website ด้วย

๒. การดำเนินการตามแผน ASEAN Food Safety Improvement Plan (AFSIP) จะเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะทำงานผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปของอาเซียน (ACCSQ PFPWG) จึงควรติดตามการดำเนินการของ AEGFS อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการบูรณาการการทำงานของคณะทำงานของอาเซียนทั้ง ๒ คณะดังกล่าว